

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXIII. Multos errare fecerunt somnia, & exciderunt sperantes in ipsi. Eccl.
34. v. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

diolo, tam brevi, ut est presens; quia primum nobis à DEO propositum semper novum sumet initium. *Si homo non imposuerit finem operi, nec Deus imponet remunerationi.* Aug. Secundò metemus non deficientes, quia mellis futura in Paradiso nullo modo est similis isti, quæ sit in terra. In terra est equidem opus lerum, sed laboriosum, quod citò enervat homines, etiã viribus robustos. At in Cælo opus est merè delectationis, in quod si simul omnes impendamus facultates nostras, nunquam erit periculum languoris. *Metemus non deficientes.* Hoc autem quid est nisi signum maximæ voluptatis, quæ in hac messe sentitur? omnes mundi hujus recreationes denique fastidimus, illa semper tenebit alacres vegerosque instar comædiæ, quæ in pulcherrimo theatro recens exhibetur. *Quis satiabitur videns gloriam ejus?* Eccl. 42. v. 26. Quid igitur deduces è duabus istis genuinis expositionibus à me allatis, nisi semper hæc esse seminandum in utilitatem Spiritus, quamvis id præter mortem tibi accideret molestum? *Nolite deficere benefacientes.* 2. Thess. 2. v. 1. quia mellis multò erit pulchrior, quam

credi possit. *Qui seminavit in misericordia, in gaudio metent.* Plag. 3. 3. Considera, quomodo seminendam tam beatam messem loquimur, ita ut non sit cetero parat, sed copiosa, demum non sit spargere bonum semen, nec in solo bono, nec facere reliqua in duabus meditationibus prædictis dicta sunt. Oportet inquirere si semen sparsum conera voluerit paces, quæ semper illi tribuantur, namque est per se una obligatio boni seminantis, et non in rebus. Sed quomodo tenebitur hoc semen? regeudo, ita Humiles isti summâ curâ regunt, quidem ni faciunt in utilitatem Spiritus, ideo maximum inde lucrantur, cum jactabundi id facere stentent, atque ideo vel non tantam partem amittant. *Stis multum, & inultis parum.* I. v. 6. Quæ igitur causa est, quæ è bono, quod facis, parum lucratur? Non tegis, cum id regeretur. *Volucres Cæli, quæ sunt in vana gloria cogitationes, vana Cæli comedunt illas.* Luc. 8. v. 5.

XXIII.

Multos errare fecerunt somnia, & exciderunt sperantes in illis. Eccl. 34. v. 7.

x. Considera tantam esse similitudinem, quæ inter bona tempo-

ralia, & somnia intercedit, & Interpretes hoc loco sine dubio

Somnorum nomine memorata bona intelligant. Et sanè quemadmodum somnia solum æstimantur à dormientibus, à vigilantibus verò ridentur, ita contingit in bonis hujus miseræ terræ. Quæ sunt, qui tanti ea faciunt? sunt hi, qui dormiunt: hoc est illi, qui, cum habeant intellectum malis vaporibus offuscatum, judicant de rebus, non ut revera sunt, sed prout illas mente Phantasia representat. Sancti vero, qui juxta mandatum inculcatum à Christo semper vigilant, hoc est, non permittunt obnubilari intellectum, o quam parvi illa faciunt! Tu quid ages, ut eadem, sicut par est, contempnas? Vigilabis. *Igitur non dormiantis, sicut et ceteri, sed vigilantis.* 1. Thes. 5. v. 6. Dæmon, quantum potest, conatur animo tuo concitare somnum aded nocivum. Ideo precutur, ut omittas orationem mentalem, quæ ad eum propellendum inanimè conducit: ideo exosa tibi facit opera penitentis; ideo invitatur ad concellationes, oblectamenta, diverticula, ut hac ratione augeantur vapores, qui sursum in caput ascendunt, & vel utro claudant oculos. Non ita: sed ut sit oppositum illi, quod dæmon à te postulat, & sic semper vigil contempnas ea, quæ, si obdormisces, valde precium est, ut æstimes. non audisti, qui sunt illi, qui tantopere amant somnia: sunt hi, qui dormiunt: *Dormientes inquit Hæmas, & amantes somnia.* 11. 1. v. 10. aded ista inter se sunt cõnexa. 2. Considera somnia dici multis esse illusisse. *Multos errare fecerunt*

somnia. & sic multis pariter illuserunt hujus terræ bona. imò quàm multis etiamnum illudunt, & eo genere & modo illusionis, qualis esse in somnijs solet. Suaviora somnia duobus modis illudunt: vel persuadendo te tunc esse felicem, dum miser es, ut illi mendico contigit, qui somniabat suas esse, quotquot ad portum appellebant, onerarias, vel promittendo te saltem fore talem, uti multis accidit, qui quotidie somniant se futuros Præsules vel Papas, cum deinde Romam venerint, nec aditum in aula reperiunt. Et sic etiam faciunt hujus mundi bona, divitiæ, clientela, applausus, honores faciunt, ut putes te esse felicem. Sed non est ita. imò tunc miserior es, quàm unquam aliàs, quia versaris in summo pereundi periculo, & non agnoscis. *Somnia extollunt imprudentes,* hoc est, *extra se tollunt.* aded repente hominem eripiunt sibi. Eccl. 34. v. 1. quod si aliquando id consequi non possunt, ut te felicem esse persuadeant, tot sunt curæ, quas in dictis bonis tunc sentis, amaritudines, & angustis; nihilominus spondent te fore felicem. Sed ne credas; quia si facere felicem possent, nunc sanè facerent. *Qui nititur mendacijs, quid agit? hic pascit ventos,* nempe Spiritus suos ambitiosos: sed *idem ipse sequitur avos volantes,* quia eò pervenire non potest, quò aspirat. Prov. 10. v. 4. Imò verò an nescis, quid de somnijs dicatur? dicitur ea plerumque prænnunciare oppositum illi, quod accidit. Idem fit in bonis hujus Mundi. promittunt

tant dare felicitatem, & postea dant miseriam, ut ideo dicatur: *Exciderunt sperantes in ipsis*, hoc est, exciderunt a spe, quam falso conceperunt. ita cuidam contigit, quem refert Gregorius Dial. l. 4. c. 49. qui somnabat adhuc multos vitæ annos sibi reliquos futuros, atque ideo se impendit colligendis, acervandis, cumulandis pecunijs, metuens, ne forte sufficiens peregrinationi suæ viaticum deficeret aliquando. his ipsis laboribus fractus miser brevissimo tempore occubuit, & magno suo ludibrio deprehendit longè plus sibi superesse viatici quam viæ. Cave, ne idem tibi contingat. Somnias vitam tibi fore diuturnam. *Anima habes bona posita in annos plurimos*, & sic vivis pariter quasi securissimus pertingendi ad scopum tibi ab imaginatione tua præfixum. Eja ergo attende, ne hac ipsâ nocte tuis quoque auribus in sonet vox illa terribilis, quæ clamat: *Stulte, hac nocte animam tuam repetunt à te, & que parasti, cuius erunt?* Luc. 12. v. 20. Hæc est fors illorum, qui credunt somnijs.

3. Considera, cum dixisset hîc Sapiens: *Multos errare fecerunt somnia*, non idcirco subiungi: *Exciderunt habentes spsâ, sed sperantes in ipsis*. malum enim non in eo consistit, quod quis habeat somnia etiam multa, quæ maximè blandiantur, sed in eo, quod illis fidem adhibeat. idem accidere puta interrenis bonis. Verum est, ubi *multa sunt somnia, plurima sunt vanitates*. Eccl. 5. v. 6. quia difficile est earum nullam habere rationem, etiam

minimam, nihilominus malum est, quæ non consistit in possidendo, sed in sperando, quantumvis copioso. Inquit Henricus Imperator sancti regni celebris, possedit Gregorius Casimirus, Ludovicus Galliarum horum nullus hinc damnatus, sed commodum, quia novæ impendere propter DEUM. in eo consistit, quod confidat in eis, quasi beare possint eum, qui magis abundat, atque illud est, cavere maxime oportet, ne de somnijs hic dicit Sapiens: *Multos enim errare fecerunt somnia*, nota non dici: *Multos enim errarunt somnia*, sed: *errare fecerunt*, quia propriè loquendo, somnia decipiunt quemquam, ut rudi loquendi modo paulò antè diximus: dant autem alijs occasionemceptionis, hoc est, quod ait Dorotheus: *Non sit in te, qui observet somnia*, 18. v. 10. Non sunt terrena, quæ te decipiunt, quia ipsa per se ut credas de ipsis, quod lubet, etiam tam variè credunt, & prudentes & fatui. Tu es, qui te ipsum: quia dormientia pluris facis quàm sunt, oculis & contemnes. *Velut somnia gentium Domine, in civitate tuâ, ginem ipsorum ad nihilum redigunt*, 72. v. 20. Quahs est hæc imago, qua sermo est? Est felicitas minorum, felicitas non vera, sed imaginaria. Jam verò ista felicitas, multis videtur tantâ mole confusa

ita vis, subito evanescet instar
 modò evigiles. ar ubi evigi-
 latis? in oratione. ista est illa Jerusa-
 lem, ubi DEUS se dat cognoscendum
 in clara luce, & ideo ibi, qui dor-
 mivit, evigilat, & evigilans momento
 cedit, quod dormiens tanti faciebat: &

ipse quoque fateretur felicitatem amato-
 rum Mundi totam transire in nihilum.
*Gaudium hypocrite ad instar puncti. ve-
 lut somnum avolans non invenie-
 tur. transiet sicut visio noctar-
 na. Job. 20. v. 7.*

XXIV.

S. Bartholomæus Apostolus.

*Pro justitiâ agonizare pro animâ tuâ: & usque ad mortem certa pro
 justitiâ. Et DEUS expugnabit pro se inimicos tuos. Eccl. 4.
 v. 33.*

Considera Justitiam nostram esse
 DEI gratiam, hæc enim est, quæ
 nos justos facit. jam ergo si de hac
 Gratia agatur, cogita agi de toto homi-
 ne: *Hoc est enim omnis homo.* Ecclesi.
 4. quid est homo quicumque sine Gra-
 tia non est dignus vel nomine homi-
 nis: quia longè miserabilior quovis
 bestio existit, quovis stipite, quovis la-
 pte, qui aliquo tandem modo in statu
 suo amantur à DEO: cum ille in suo
 hominem quantum odio habeatur. Quo-
 tidie igitur de hoc agitur, ut patiaris
 pro servanda DEI gratia, *pro justitiâ,*
prope usque ad ultimum spiritum, pro
animâ tuâ, hoc est, pro virtute tuâ, te
ipsum impendendo. Agonizare, ita
certè agonizare. Redigi oportet, si
fortem necesse, etiam ad agonem, ita ut
nulla sit separatio tam plena doloris,
separatio à tuis, à tuo, à teipso, quam
non toleres. Grande est hoc pretium

Gratiæ Divinæ, ut ad tantam pro ea
 conservanda veniatur abscissionem,
 quæ ad agonem usque redigaris. *Pro*
justitiâ agonizare pro animâ tuâ.

2. Considera pro gratia DEI te non
 redigendum duntaxat ad statum ago-
 nizantis, hoc est, quantum potest, cum
 morteluctantis, ne vitam eripi sibi pa-
 tiatur, sed etiam ad statum morientis:
 quatenus vitam potius adimi tibi susti-
 nes, quàm ut Gratia talis facias factu-
 ram. atque hoc est, quod ait: *Us-
 que ad mortem certa pro justitiâ.* Non
 solum dicit usque ad horam mortis fi-
 deliter certandum nunquam armis de-
 positis, sed dicit certandum usque ad
 mortem fortiter sustinendam. Duplex
 est mors, una propria, altera metapho-
 rica, morte proprie dictâ moriuntur
pro justitiâ, qui potius se patiuntur ab-
 sumi flammis, lacerari ferro, à feris la-
 niari, quàm ut velint rebus consentire

Fff f 3 ini